

**Historia De Vita, Moribus, Rebus Gestis, Studiis Ac
Denique morte Praedicantium Lutheranorum, Doct.
Martini Lutheri, Philippi Melanchthonis, Matthiae Flacii
Illyrici, Georgii Maioris, et Andreae ...**

Complectens ortum, progressum [et] incrementa, tum arcana plurima
hactenus non prodita, omnium penè huius temporis haeresum

... Vita ... Philippi Melanchthonis. Matthiae Flacii Illyrici. Georgii Maioris, Et
Andreae Osiandri

Ulenberg, Kaspar

Coloniae Agrippinae, 1622

III. Alius Pegauiae conuentus, & collatio Cathol. & Protest. de relig.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65643](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65643)

agere nemo possit: nec obtinuisse tamē quicquam apud Cæsarem, qui consensum vrgeat cum reliquis Ordinibus, per quos liber ille sit in Comitijs approbatus. Itaque frustra futurum, si speret absentem se per litteras impetrare posse, quod præsens cum esset, summoque studio frequenter niteretur, nequiverit tamen obtinere. Deliberandum igitur amplius, dispiciendumque, an non sine detrimento religionis in gratiã Cæsaris paulo plus in rebus quibusdam largiri possint atque concedere, quam concedendum hætenus iudicarint. Adhæc Ordines, Quia pauciores essent numero, nec reliquos, si quid ipsi nunc definiant, in potestate sua futuros, suspendendum hoc negotium censuerunt. Atque ita Conuentus ille post octidui actionem ad decimum Iulij re prorsus infecta solutus fuit; Quod cum ex rumore publico per Germaniam innotuisset, Ferdinandus Rex & Archiepiscopus Moguntinus, alijque nonnulli Protestantium, per litteras Mauritium serio cohortati sunt, vt Cæsari tandem morem gereret. Quin & de periculis eum monuerunt, quæ si pertinacius recuset, metuenda videantur. Vrgebat & Cæsar ipse responsum, datis ad Mauritium litteris; quibus & hoc illi mandabatur, vt iurisdictionem ecclesiasticam vicinis Episcopis restitueret.

In hoc ancipiti rerum statu Mauritius cōuentum omnium Ordinum indicere decreuit;

ANNO
1548.

Petit vt magis concordia studio concedatur.

Replica
Ordinum.

Soluitur
conuentus.

Mauritius
a Cæsare
monetur
ad concordiam.

III.

ANNO
1548

Acta Syn.
p. 191. l. 14.
Conuentū
indicit Pe-
gauiam E-
piscopis &
Theologis
suis.

Legatorū
politicorū
postularū
de articu-
lis.

Responſio
Melanchr.

uit: quod priusquam faceret, tentandum pu-
tauit; an vicinis Episcopis Misnenſi &
Naumburgico ſatisfacere poſſet, & per eorū
dem viam ſibi ſternere ad placandum Caſa-
rem. Locum igitur Conuentui delignat, op-
pidum Miſniæ, quod Pegauiam vocant, ro-
gatq; duos epiſcopos, quos diximus, vt iſtic
veniant ad vigefimum tertium Auguſti; Eſ-
ſe quædam magni momenti negotia, de quib-
us in colloquium per legatos cū illis venire
cupiat. Eodem è Theologis ſuis Georgium
Anhaltinum, Melanchthonem, & Cruciger-
rum; è nobilium ordine quatuor primi no-
minis, & Iureconſultum quendam cum man-
datis ablegauit. Verum quia Cruciger agro-
tabat, Anhaltinus eius loco Forſterum aſ-
ſumpſit: Melanchthon vero Paulum Ebe-
rum VVittenbergâ ſecum adduxit. Hunc
verò conuentum ſine magno ſtrepitu, quam
fieri poſſet ſecreto Elector haberi voluit,
ſannas, & ludibria, clamoresq; publicos Fla-
cianorum metuens, ſi palam cum Episcopis
pontificijs per legatos congregaretur.

Actum fuit ad triduum de libro Auguſti-
no: Anhaltinus initio ſolus cum Episcopo
Naumburgenſi cōtulit, ſed ſine fructu. Poſt
legati politici declarationem poſtularunt ab
adiunctis ſibi Theologis; nimirum quæ ca-
pita ceſſionem aliquam admitterent aut mo-
derationem, quæ verò minimè. Reſponſum
eſt per ſchedam, quam Melanchthon ſcripſit,
quatuor eſſe doctrinæ capita, in quib. diſce-
dere

dere à sententiâ nullo modo possint: De Iu- ANNO
 stificatione & bonis operibus; de pœnitentiâ, 1548.
 eiusq; partib. de Missâ & Canone; de San- Capita ir-
 ctorum inuocatione. Nec temperare sibi po- reuocabi-
 tuit Melanchthon in scripto quâtumuis bre- lia.
 ui, quin petulantia laxaret frenos; dū statim
 in limine consecrationem olei atq; chrisma-
 tis, & deportationē sanctæ Eucharistiæ cras- Melanch-
 sam vocat atq; ethnicam Idololatriam: Qui thonis in
 sacrum Canonem, vel sacrificium nouæ legis sermone
 tueri instituant, eos exercere ludum, inquit, temeritas.
 non absimilem illi, quo Iudæi Christo vela-
 bant oculos, ac deinde quærebant: Quis est,
 qui te percussit? Atque hoc vnus folij sche-
 diasma spurcissimis & sathanicis mendacijs
 conspurcatū nobilibus legatis porrectū fuit.
 Cæterum cum peterent ab iisdē legatis Epi-
 scopi, vt breuiter ea designarent in chartam,
 quæ in Augustano libro desideranda viderē-
 tur, schedam quandam vnus folliculi latinè Censura
 scriptâ obtulerunt. Melanchthon verò quæ- eiusdem.
 dâ de iustificatione, deq; bonis operibus cō-
 mentatus est; de quibus postmodū inter E-
 piscopos & ipsum Melanchthonē, aliosq; in-
 stituta fuit collocutio: In quâ Lutherani per Theologi
 Episcopos eò rationibus quibusdam adducti conuin-
 fuerunt adactiq; vt formā loquendi Catho- cuntur in
 licā, quæ virtutes & opera bona iustitiam af- articulo de
 ferit in fidelibus appellari, scripto suo inferi bonis ope-
 paterentur: Quod cū factum esset, hunc qui- ribus.
 dem articulum Episcopi velut conciliatū in
 confessu probauerunt, eandem asserentes esse
 libri Augustani sententiam. Tum

ANNO
1548.

Leuitas
Melanch-
thonis.

Episcopo-
rum firmi-
tas in libro
Augustano
retinendo.

Colloquiū
per Me-
lanchtho-
nem ab-
umpitur.

Tum vero Melanchthon ceu palinodiam canens publicè resiliit, aliam esse suam, & huius scripti, quam Augustani libri sententiam protestatus: Quæ leuitas ipsius in causâ fuit, ut hæc actio penitus abrumperetur. Neque enim Episcopi tutum arbitrabantur cum ijs agere, qui quod concederent pridie, id ipsum desultoriâ leuitate præcipientes postridie reuocarent. Accedebat, quod librum, Interim, in Comitijs publicis omnium Ordinum suffragijs probatum receptumque, & Cæsaris autoritate publicatum dicerent. Itaque non esse positum, aiebant, in potestate suâ, ut quicquam illi demant addantue, vel vllam in eo mutationem instituant. Nec eum in finem ad hoc colloquium se venisse; verum id spectasse tantum, vel inprimis certè, ut in hac collatione ad promouendâ concordiam vtrique declararent mentem suam, ne verba scilicet huius aut illius partis in alium sensum ab aduersarijs traherentur, quam cuiusque sententia postularet. Igitur actione per Melanchthonis incôstantiam abruptâ, quod ad vigesimum quintum Augusti diem factum est, nec constitui potuit aut definiri in hoc paucorum conuentu, quid de libro Augustano Cæsari tandem esset respondendū. Suggerebant quidem episcopi, priusquam discessum fuit, ut Cæsarem Mauritius admoneret de impetrando Pontificis indulto, quo potestas Episcopis concederetur ordinandi sacerdotes coniugatos, qui laicis vtramque

Sacra-

Sacramenti speciem porrigerent: Deinde, vt faceret in his regionibus aliquod reformationis initium, & secundum formam ordinationis per Cæsarem promulgatæ, quâ tum quidem eius fieri posset, Ecclesias in ditionibus suis constitueret. Verùm id consilij repudiatum omnino fuit, velut alienum ab instituto Mauritij, qui hoc vnum agebat summo studio, vt nec offenderet Cæsarem, si nihil concederet; nec si nimium multa largiretur, subditos à se prorsus alienaret. Mediam igitur viam quæsiuit, quam in hoc genere difficillimum fuit inuenire.

Soluto Pegauienti Conuentu, qui paucorum fuit, vt diximus, Mauritius necessitatē sibi vidit impositam omnes Ordines cōuocandi; quemadmodum in fine Misenensis cōuentus à delectis Ordinum postulatum fuerat. Datis igitur de more litteris omnes Ordines ad decimum octauū Octob. diem Torgam cōuenire iubet. Theologos verò præter Georgium Anhaltinum eisdē istuc euocat, qui Misenæ superiori tempore fuerant in cōsiliū adhibiti, Crucigero tamen excepto, quē grauis ægritudo domi detinuit; ex quâ paulò post trigelimo Octobris diem suū obiit. Reliqui, vt & nobilitas omnis, ad constitutum diē Torgæ præsentēs fuerunt. Elector, quæ de libro Augustano, deq; mandato Cæsaris mense Iunio sub initiū actionis in conuentu Misenensi proposuerat, eadem planè repetit, & quid respondendum censeant ad postulata

ANNO

1548.

Epicoporum consilium.

A protestantibus repudiatur.

IV.

Mauritius indicit Ordinum conuentū Torgam.

Acta Synodica Pp. 4. & seq.

Repetita cōlocata colloqui Misensis.

f

Cæsa-